दूधपोखरी गाउँपालिकाको गाउँसभामा

गाउँपालिका अध्यक्ष छुपीमाया गुरुङज्यू द्‌वारा प्रस्तुत

दूधपोखरी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम २०७७/०७८

दूधपोखरी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
गौंडा, लमजुङ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

गाउँसभाका सभाध्यक्ष महोदय,

सभाका सदस्यहरु,

उपस्थित गाउँपालिकाका उपाध्यक्षज्यू, गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यु, गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु ।

1. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तह देखि नै सुदृढीकरण गरी गाउँपालिकाको समृद्धि र विकास तर्फ अगाडि बढिरहेकै समयमा कोभिड-१९ (कोरोना भाइरस) को कारण विश्वव्यापी महामारीले सिर्जना भएको चुनौतीपूर्ण परिस्थिति र बन्दावन्दी बीच आज नेपालको संविधान वमोजिम गठित स्थानीय सरकारको प्रमुखको रुपमा दुधपोखरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्दैछु ।
2. यस चुनौतीपूर्ण घडीमा गाउँसभालाई सम्वोधन गरिरहँदा म राष्ट्रलाई निरङ्कुश सामन्ती शासनप्रणालीको अँध्यारो युगबाट जनताका प्रतिनिधिमार्फत राज्य सञ्चालन गर्ने संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको उज्यालो युगमा पुर्याउने क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । राष्ट्रियता, लोकतन्त्र र जनजीविकाको आन्दोलनमा अगुवाइ गर्नुहुने सम्पूर्ण अग्रजहरुको योगदानको उच्च सम्मानसहित स्मरण गर्न चाहन्छु ।
3. कोभिड-१९ (कोरोना भाइरस) रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकाले स्थापना गरेको प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा स्वैच्छिक रुपमा योगदान गर्नु हुने सम्पूर्ण व्यक्ति, बैंक तथा वित्तिय संस्था, सरकारी, गैर सरकारी संस्था एवम् स्वास्थ्य सामग्री तथा जिन्सी सामान सहयोग गर्नु हुने सबै महानुभावप्रति हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।
4. संकटको यस घडीमा एकजुट भई महामारीको रोकथाम,नियन्त्रण र उपचारको कार्यमा अग्रपंक्तिमा अहोरात्र खटिनु हुने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, शिक्षक,

सरसफाइकर्मी, सवारी चालक लगायत राष्ट्रसेवकको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्दछु । जोखिमपूर्ण यस परिस्थितिमा आ-आफ्नो तहबाट खटिनु हुने जनप्रतिनिधि,राजनीतिक दल, सञ्चारकर्मी, व्यवसायी, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज लगायत सबै व्यक्ति तथा संघसंस्थालाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । हामीले जित्नै पर्ने यो रोग विरुद्दको लडाईमा सबैको थप ऐक्यवद्धता, सहकार्य, धैर्यता र आत्मविश्वासको आवश्यकता रहको छ । **"जीवन रहे जीवन सुधार्न र सिंगार्न सकिन्छ"** भन्ने मान्यतालाई आत्मसात गर्दै यस महामारी विरुद्धको अभियानमा धैर्यतापूर्वक जुट्न सबैलाई आह्वान गर्दछु ।

5. लोकतन्त्रको आधारस्तम्भको रुपमा एवं जनताले महसुस गर्न सक्ने र भेट्न सक्ने सरकारको रुपमा रहेको स्थानीय सरकारसंग जनताको विकास प्रतिको उच्च आकांक्षालाई समायोचित सम्वोधन गर्दै समग्र गाउँपालिका समृद्धि तर्फ तिव्र गतिको यात्रा तय गर्नुपर्ने अवस्थामा हामी स्थानीय सरकार रहेको छौं । यस विचमा स्थानीय सरकारको स्वरुपलाई संविधान प्रदत्त व्यापक क्षेत्राधिकार भएको वलियो स्थानीय सरकारको रुपमा रुपान्तरण गर्ने प्रक्रियालाई संगसंगै र सावधानीपूर्वक अघि बढाउनु परेको छ । यस्तो जटिल र चुनौतिपूर्ण मोडमा लोकतन्त्रको संस्थागत विकास गर्न सदा सजग र संवेदनशील रहि हाम्रो सरकार काम गर्दैछ, नतिजा ल्याउँदैछ र अघि बढ्दैछ ।
6. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको तीन तहको सरकार, त्यसका अधिकार क्षेत्र र संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारविचको सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्व समेतको मर्म अनुसार नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले प्रस्तुत गरेको दिगो विकासको लक्ष्य प्राप्ति सहितको नीति तथा कार्यक्रम समेतलाई हृदयंगम गरी तथा हाम्रो स्थानीय सरकार संचालनको तीन वर्षको अनुभव र गाउँसभा मार्फत पारित ऐन, नियम तथा कार्यविधि समेतका आधारमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

7. स्थानीय सरकार जनभावना, जनआकांक्षा र आवश्यकताका आधारमा स्थानीय नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार गर्ने तथा विकास र अपेक्षा पूरा गर्ने दृढ संकल्पका साथ अगाडि बढिरहेको छ । महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस रोग कोभिड-१९ को संक्रमणबाट मानव सभ्यता माथिनै संकट आइपरेको छ । महामारी विरुद्ध स्थानिय सरकार निरन्तर जुटि रहेको यस प्रतिकूल अवस्थाका बाबजुद स्थानीय सरकारले स्थापनाकाल देखी हालसम्म हासिल गरेका केही महत्वपूर्ण उपलव्धिहरु यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

8. नेपालको सन्दर्भमा स्थानीय सरकार नवीनतम प्रयोग भएकाले स्थानीय सरकारको सुशासन, विकास र समृद्धिको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालनका क्रममा स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा महत्वपूर्ण ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड जारी भई कार्यान्वयनमा आएका छन् । यसबाट स्थानीय सरकारलाई संविधान एवं कानुन वमोजिम प्रदत्त विधायिकी अधिकारको संस्थागत हुंदै गएको र गाउँपालिकामा कानुनी र कार्यविधिगत आधार तयार भई काम कारवाहीमा थप सहजता आएको छ ।

9. स्थानीय तहमा न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न नेपालको संविधान र कानुन वमोजिम न्यायिक समिति गठन भई न्यायिक समिति समक्ष दर्ता भएका २८ वटा विवादहरु मध्ये २६ वटाको आपसी छलफल र मेलमिलापको माध्यमबाट न्याय निरुपण गरिएको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ ले व्यवस्था गरेको न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्रको मेलमिलापको माध्यमबाट विवाद समाधान गर्ने कार्य भइरहेको छ ।

10. विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को नियन्त्रण र यसबाट पर्ने प्रभाव न्युनिकरणको लागि विदेशबाट आएका नागरिकहरुको

लगत संकलन गरी आवश्यकता अनुसार क्वारेन्टाइन र होम क्वारेन्टाइनमा राखने आर.डि.टि. र पि.सि.आर. परीक्षण गर्ने देशका अन्य जिल्लामा रहेका र अप्ठेरोमा परेका नागरिकहरु लाई गाउँपालिकाको खर्चमा घर सम्म ल्याउने, विपन्न र दैनिक ज्यालादारीमा काम गर्ने नागरिकलाई राहत वितरण गर्ने, नियमित औषधि सेवन गर्ने नागरिकलाई एक महिनाको नि:शुल्क औषधी वितरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । साथै अन्य जिल्लाबाट गाउँपालिका आउने नागरिकलाई अनिवार्य क्वारेन्टाइनमा राखेर मात्र घर पठाउने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

11. गाउँपालिकाको प्रशासकिय भवन निर्माणका लागि आवश्यक जग्गा प्राप्तिको काम सम्पन्न भएको छ । भवन निर्माण कार्यको लागि बोलपत्र आह्वान गरी मुल्याङ्कनको चरणमा रहेको र आगामी आ. व. ७८|७९ मा निर्माण कार्य सम्पन्न हुनेछ ।

12. गाउँपालिका केन्द्र देखी हरेक वडा कार्यालय र हरेक टोल टोलमा मोटरबाटोको पहुँच पुगेको छ । विभिन्न स्थानमा कृषि सडक निर्माण सम्पन्न भएको छ । फुलिङगिरि, जोर्ने र विचौरमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। गाउँपालिकाका तिन वटा वडा कार्यालय भवन र तिन वटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ ।

13. गाउँपालिका भित्रको पर्यटन प्रवर्धन लेभारच्यो र इलमपोखरीमा ताल निर्माण, गौंडाकोटमा भ्यु टावर निर्माण कार्य सम्पन्न भएको साथै देउराली, लेभारच्यो, इलमपोखरी लगाएतका पर्यटकीय स्थानलाई मोटरबाटोले जोड्ने काम भएको छ । गाउँपालिकाको घमरचोक र गौंडामा होमस्टे संचालनमा आएको छ ।

14. ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, माटो आदि प्राकृतिक एवं नदीजन्य वस्तुको विक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन गर्ने गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका वगरहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गरी सो सम्वन्धि आय ठेक्का

समेत सम्झौता गरी स्थानीय कर संकलन गरिनुका साथै व्यवसाय दर्ता, होमस्टे दर्ता, जलश्रोत समिति दर्ता, मुल दर्ता लगाएतका कार्य भइरहेको छ ।

15. स्थानीय स्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्धन र स्तरीकरण गर्न गाउँ शिक्षा समितिको गठन गरिएको छ । आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुमगन र व्यवस्थापन गर्न छुट्टै कार्यविधि निर्माण गरि कक्षा आठको परीक्षा मर्यादित एवं व्यवस्थित रुपमा सम्पन्न गरिएको छ ।

16. न्युन विद्यार्थि संख्या रहेका ७ वटा विद्यालय लाई पायक पर्ने स्थानका विद्यालयहरुमा समायोजन गर्ने र ३ वटा विधालयहरुको कक्षा घटाइ पायक पर्ने स्थानका विधालयमा समायोजन गर्ने निर्णय भई कार्यान्वयनको चरणमा छ ।

17. गाउँपालिकाले सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृयामार्फत चालु आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ मा स्थानीय स्तरको विकासका लागि १३७ वटा वार्षिक योजना बनाई कार्यान्वयन गर्दै गर्दा जेष्ठ मसान्त सम्म पूँजिगत प्रकृतिका ७५ योजनाहरु सम्पन्न भएका र वाँकी योजनाहरु सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन् । यसवाट जनप्रतिनिधिको भूमिका नीति निर्माण र विकास निर्माणको अगुवाई, अनुगमन एवं जनताको सुख-दु;खमा साथ दिने गरी हाम्रो सरकार सशक्त हुँदैछ ।

18. हाम्रो सरकारले कार्य सञ्चालन गर्दा लागत न्यूनीकरण, स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगको लागि नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारसंग साझेदारी एवं संयुक्त व्यवस्थापनमा बृहद पूर्वाधार निर्माण लगायतका कार्य गर्दै आएको छ । विभिन्न कार्यक्रममा नेपाल सरकारसंग साझेदारी गरी समन्वय, सहकारीता र सहअस्तित्वको सिद्धान्तलाई स्विकार गरेका छौँ ।

19. कर्मचारी समायोजन एवं व्यवस्थापन पश्चात भएको कर्मचारीको पूर्ति संगै कर्मचारीहरुको उच्च कार्यसम्पादन एवं लगनशिलताका कारण सेवा

प्रवाहमा चुस्तता आएको छ । अझै विश्वव्यापी महामारी कोभिड-१९ ले सिर्जना गरेको विषम परिस्थितिले मुलुक बन्दाबन्दीको अवस्थामा रहँदा पनि राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु नियमित रुपमा कार्यालयमा उपस्थित भई उच्च मनोबलका साथ सेवा प्रवाह गरी स्थानीय सरकारका प्रतिफलहरुलाई नागरिक समक्ष पुर्याउन भएको सकारात्मक भूमिकाको सदा सर्वदा स्मरण गरिनेछ ।

20. प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा नि:शुल्क प्राप्त गर्न पाउने संवैधानिक अधिकारलाई प्रत्याभूत गर्न हाम्रो सरकारले प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र गौडा र स्वास्थ्य चौकी विचौरमा वर्थिङ सेन्टर स्थापना गरी संचालनमा ल्याइएको छ । त्यसैगरी नागरिकको सेवाको लागि सवै वडाहरुमा रहेका स्वास्थ्य चौकी मार्फत स्वास्थ्य परीक्षण गरिएको छ ।

21. गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय र माध्यामिक विद्धालयहरुमा विद्धुतीय हाजिरी जडान गरी विधुतीय शासनको अभ्यास गरिएको छ । गाउँपालिकाको डिजिटल प्रोफाईल र एन्ड्रोईड एप्स तयार भईसकेको साथै गाउँकार्यपालिका कार्यालयको सुरक्षाका लागि सिसि क्यामेरा जडान गरिएको छ ।

22. अनुदानमा आधारित विविध कृषिजन्य सामाग्री वितरण, पशु विकास कार्यक्रम संचालन गरी कृषिमा आधुनिकीकरण गर्न खोजिएको छ ।

23. हाम्रो सरकारले गाउँपालिका भित्र प्राकृतिक तथा मानव सृजित कारणबाट हुन पुगेका घटनाहरुको तत्कालै सम्वोधन गरी स्थानीय सरकारको अनुभूति दिने प्रयास गर्दै आएको छ । प्राकृतिक प्रकोपबाट पिडितलाई विपद व्यवस्थापन कोषबाट तत्काल वजेट प्रवन्ध गर्नुका साथै असाध्य रोग लागेका विपन्न नागरिकको स्वास्थ्य उपचारार्थ आर्थिक सहायता समेत प्रदान गर्दै आएका छौँ।

24. ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण गर्ने कार्य निरन्तर चलिरहेको छ। वडा नं ५ र ६ मा वैंकिङ प्रणालि मार्फत ज्येष्ठ नागरिक भत्ता

वितरण गर्ने कार्य शुरुवात गरिएको छ , वाँकी वडाहरुमा अनिवार्य वैंकिङ प्रणालि मार्फत भत्ता वितरण गर्नको लागि प्रक्रिया शुरु गरिएको छ ।

25. कोभिड १९ संगै लामो लकडाउनका कारण लक्ष्य अनुरुप कार्य सम्पादनमा असहजता भएकोले यो वर्ष गर्नु पर्ने केही कामहरु सम्पन्न हुन सकेनन् । तथापी हाम्रो सरकारले लिएका नीतिहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय नेतृत्वको विकास र स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ हुने प्रशस्त आधारहरु तयार भएका छन् । यो वर्ष पुरा हुन वाँकी कामहरुलाई आ. व. २०७७/०७८ मा निरन्तरता दिइनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

अव म गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम तर्फ यहाँहरुको ध्यानाकर्षण गर्दछु ।

26. यस प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमले मानवीय क्षमता विकास, पूर्वाधार निर्माण, उद्धशीलता र रोजगारी वृद्धि, स्थानीय नेतृत्व विकास, दिगो विकास, प्रभावकारी सेवा प्रवाह र कानुनी शासनको प्रत्याभूतिलाई प्राथमिकतामा राख्दै समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकाङ्क्षा पूरा गर्ने तर्फ केन्द्रित छन् ।

27. गाउँपालिकालाई आवश्यक विभिन्न क्षेत्रसँग सम्बन्धित ऐन, नियम तथा र्कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

28. विकासमा निश्चित उद्देश्य हासिल गर्न अपनाईने रणनीति, समय, क्रियाकलापहरु र साधन श्रोतको संयोजन गरी योजनावद्ध विकासको शुरुवात गर्न हाम्रो सरकारको आवधिक योजना तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

29. भौतिक पुर्बाधार निर्माणको कामलाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकामा रहेको प्राविधिक शाखामा यन्त्र उपकरणहरुको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

30. गाउँपालिकाभित्र विगतदेखि सञ्चालित क्रमागत योजनाहरुलाई आगामी आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिइनेछ । पूर्वाधार निर्माणको कार्यलाई व्यवस्थित गर्न मर्मत सम्भार कोष स्थापना गरी कोषलाई आवश्यक कार्यविधि बनाई व्यवस्थित बनाउँदै लगिनेछ ।

31. कृषिलाइ विविधिकरण, व्यवसायिकरण र औधोगिकरण गर्न प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तर्गत राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा पुराउने बाली बस्तुको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । बारब्राको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

32. गाउँपालिकाको परम्परागत पहिचानमा रहेको धान, कोदो, मकै, फापर, कागुनो र आलु खेतीको प्रवर्द्धन गर्दै तरकारी खेती, मौरीपालन, अलैंची खेती, चिराइतो फलफूल खेती, भिरमौरीको सम्वर्द्धनका साथै उन्नत वीउविजनहरु अनुदानमा वितरण गरी यस दूधपोखरी गाउँपालिकालाई विउ वितरण गर्ने केन्द्र बनाईने छ ।

33. नयाँ बहुउद्देश्यिय नर्सरी स्थापना गरी कृषकलाई फलफुल तथा तरकारीका विरुवाहरु उपलब्ध गराई कृषि योग्य जमिनलाई बाँझो राख्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित गरिने र हावापानी सुहाउँदो फलफुल खेती तथा तरकारी उत्पादन गर्ने कार्यलाई प्रवर्द्धन गरिने छ ।

34. गाउँपालिका भित्रका खेतीयोग्य जमिन तथा वाँझो जमिनमा आवश्यक सिँचाइको व्यवस्था गरी कृषि उत्पादन बढाईनेछ । पशुपालन तथा कृषि

कार्यका लागि दीर्घकालीन योजना तयारी गरी कृषि सडक तथा स्थानीय स्तरका सिँचाइ प्रणालीको निर्माण गरिनेछ ।

35. महामारीले सृजना गरेको बेरोजगारीको समस्या समाधानका लागि कृषिमा यान्त्रिकिकरण गर्ने आधुनिक कृषि सामाग्री तथा औजारहरुमा अनुदान उपलब्ध गराउने तथा कृषकका लागि तालिम र सिँचाईको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

36. नगदे बालि तर्फ अलैचि, किबि, कफि, टिमुर, दलहन, तेलहन बाली जस्ता खेतीलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिएको छ । सहकारी मार्फत खेती गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषि पेशालाई रोजगारीको आकर्षक क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने उद्देश्यले कृषकहरुलाई उनीहरुको लगानी र उत्पादनका आधारमा निश्चित मापदन्ड बनाएर नगद अनुदान दिने नीति लिईनेछ ।

37. कृषिजन्य उपजहरुलाई औधोगिकरण गर्नका लागि उनिउँ तथा वनमारालाई उपयोग गरी व्रिकेट कारखाना तथा लोक्ता/अल्लोलाई प्रयोग गरी नेपाली कागज कारखाना एवं कपडा, थैला, झोला निर्माण गर्ने रणनीतिलाई अगाडी बढाईनेछ ।

38. यस गाउँपालिकामा पाईने जडीबुटीहरुको पहिचान गरी बहुमुल्य जडीबुटीहरुको उत्पादन र तिनिहरुको उपयोग र बिक्री वितरण मार्फत आय आर्जनको भरपर्दो श्रोतको रुपमा विकास गर्नको लागि जडिबुटीको सम्भाव्यता अध्ययन गरी विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयार पारी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

39. व्यवसायिक पशुपालनमा जोड दिइनेछ। सो कार्यकालागि पशु स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम अन्तर्गत पशुपंक्षिलाई लाग्न सक्ने महामारीजन्य रोगलाई नियन्त्रणमा लिनको लागि आधुनिक प्रयोगशाला स्थापना गरिने छ । उपचार कार्य प्रभावकारी ढंगले व्यवस्थापन गर्ने एंव जिनेटिक रोग तथा अन्य

महामारी रोग नियन्त्रण गर्न रोग विरुद्धको खोप संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

40. घुम्ति भेडा, बाख्रा, गाई, भैँसी तथा स्थानीय कुखुरा संरक्षणका लागि पहल गरिनेछ। दिईरहेको अनुदानको कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गर्नुको साथै पशुपालन व्यवसायलाई आधुनिकिकरण गर्न केन्द्र सरकारसँग लागत साझेदारीमा अनुदानमा आधारित भेडा र भैंसी संरक्षण कार्यक्रम र भेडाको उन विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

41. कृषि तथा पशुपंक्षि पालनलाई व्यवसायिक बनाउन व्यवसायिक कृषि तथा पशुपंक्षि पालकलाई सहज र सरल रुपमा पूँजि व्यवस्थापनका लागि विऊ विजन तथा पशु खोप कार्यक्रम, पशु गोठ व्यवस्थापन, पशु आहार जस्ता कार्यक्रम कृषि तथा पशु विकास शाखाको सहकार्यमा संचालन गरिनेछ ।

42. सामूहिक पशुपालन गर्न तर्फ आकर्षित गरी स्वदेश तथा विदेशमा रोजगारी गुमाएका नागरिकहरुलाई रोजगारी सृजना गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

43. गरिबी निवारण कोषद्वारा प्रबद्धित सामुदायिक संस्थाहरुलाई सहकारी संस्थामा विकास गरी रोजगारी प्रबदर्न गरिने छ ।

44. गाउँपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र संचालन हुने सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, नियमन र व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउदै स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गरी सहकारी संस्थाको प्रर्वदन, परिचालन र विकास गरिनेछ ।

45. सहकारी सम्वन्धी स्थानीय तथ्यांक व्यवस्थापन र अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी दैनिक उपभोग्य वस्तु, कृषि, वन, मत्स्य तथा पशुजन्य

पदार्थ उत्पादन र विक्री वितरण गर्ने सहकारीलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरि सहकारी मार्फत रोजगारीको अवसर श्रृजना गरिने छ ।

46. यस दूधपोखरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरुको पहिचान विकास एंव सम्बर्द्धन गर्नको लागि गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना तयार पारि कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

47. पर्यटकीय विकासको संभावनालाई मध्यनजर राख्दै यस क्षेत्रमा होमस्टे संचालन, पर्यटकीय पदमार्ग, पिकनिक स्पोट निर्माण मार्फत पर्यटकीय स्थलहरुको प्रचार-प्रसार गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

48. जोर्ने-देउराली-ईलमपोखरी-लिपे हुँदै दुधपोखरी कुन्डसम्म पुग्ने पदमार्ग निर्माण कार्यको लागि विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरी निर्माण कार्यको लागि प्रदेश र केन्द्र सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरीनेछ । साहसिक पर्यटन प्रबर्धन गर्न गाउँपालिकामा साइकिलिङ प्रतियोगिता गर्नको लागि आवश्यक भौतिक संरचना तयार पारी यसै वर्ष प्रदेश स्तरीय प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ।

49. स्थानीय स्तरमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिकालाई अझ प्रभावकारी बनाइने छ । साथै स्थानीय स्तरमा लगानी मैत्री वातावरण कायम गरी थप लगानीका श्रोतहरु भित्र्याउन आवश्यक वातावरणको श्रृजना गरिने छ ।

50. वैक तथा वित्तीय संस्थासंगको सहकार्यमा सवै नागरिकमा वैक तथा वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धि गर्न सघन रुपमा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

51. गाउँपालिकाले हाल लिदै आएको कर, राजस्व, शुल्क आदिलाई थप व्यवस्थित र नियमन गरिनेछ । **हाम्रो गाउँपालिका हाम्रो कर**, **समृद्ध बनाउने हाम्रै रहर** भन्ने नारालाई साकार पार्न असल करदातालाई सम्मान

गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । पटके सवारी साधन कर र दहत्तर बहत्तर कर लाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

52. गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारको आधारमा व्यवसाय कर लगाउने कार्य लाई व्यवस्थित गर्न साना तथा ठूला व्यवसायलाई अनिवार्य रुपमा दर्ता एवं नवीकरण हुनुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका वस्तीहरुमा स्थानीय उत्पादन विक्रीको बजार व्यवस्थापन तथा ढुवानीको उचित व्यवस्था गरिनेछ ।

53. जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पुर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लैंगिक सशक्तिकरण सूचकांक, राजस्व तथा आयव्यय समेतको तथ्यांक संकलन र प्रशोधन गरी नविनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्व चित्र तथा स्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखन गरिनेछ ।

54. सार्वजनिक तथा सरकारी सम्पत्तिको अभिलेख राखी संरक्षण र सदुपयोग गरिनेछ । यसका लागि गाउँपालिकामा सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा संरक्षण समिति गठन गरी क्रियाशिल बनाईनेछ । आ.व. २०७७-२०७८ लाई सार्वजनिक सम्पत्ति जग्गा संरक्षण वर्ष अभियानका रुपमा अगाडि बढाउने प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

55. गाउँपालिका भित्रका सवै वालवालिकालाई आधारभूत तथा माध्यमिक तहसम्म नि:शुल्क शिक्षा उपलव्ध गराई साक्षर गाउँपालिका बनाउने नीति अवलम्वन गरिने छ । सवै विद्यालयलाई वालमैत्री बनाउनुका साथै प्रत्येक विधालयमा कक्षा ५ सम्मका बालबालिकालाई दिवा खाजा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

56. सवैका लागि शिक्षा अभियान सञ्चालन गरीनेछ । सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापनलाई विशेष जोड दिईनेछ ।

57. बालकक्षामा कार्यरत सहजकर्तालाई वाल मनोबिज्ञान सम्बन्धी तालिम दिई सक्षम बनाउने तथा उनीहरुको कार्यक्षमताको आधारमा प्रोत्साहन गरिने छ । वालमैत्री कक्षा कोठा निर्माण गर्ने आवश्यक शैक्षिक सामाग्रीहरु उपलब्ध गराइने छ । प्रारम्भिक वाल विकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्तालाई मासिक थप प्रोत्साहन भत्ता रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

58. विद्यार्थी संख्या भूगोल तथा आबश्यकताको आधारमा विद्यालय समायोजन ,कक्षा थप घट वा वन्द गर्ने नितिगत ब्यबस्था गरिने छ । सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान, ब्यबस्थापन, पुनर्वितरण आवश्यकताका आधारमा गरिने छ ।

59. सामुदायिक विद्यालयहरुलाई दिने गाउपालिका अनुदानलाई निरन्तरता दिदै यो कार्यलाई थप बैज्ञानिक बनाईने छ ।

60. कक्षा १-१० का सम्पुर्ण आवधिक परीक्षालाई एकरुपता कायम गरी परीक्षा प्रणाली थप प्रभाबकारी बनाइने छ । प्रधानाध्यापकको ब्यबस्थापकीय तथा नेतृत्व सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरीने छ । विद्यालय ब्यबस्थापन समितिको अधिकार, कर्तब्य र नेतृत्व विकाश गर्न तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ ।

61. विद्यालय निरीक्षण तथा अनुगमनलाई प्रभाबकारी बनाई सुपरभाईजर इन क्लासरुम (**Supervisor in Classroom**) कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ । सबै माध्यमिक विधालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, आइ. सि. टी. ल्याव तथा पुस्तकालयको पहुच पुर्याइनेछ । विद्यालयले गर्नुपर्ने शैक्षिक क्रियाकलापहरु समयमै सम्पादन गरी शैक्षिक उपलब्धिहरु हासिल गराउन शिक्षा अधिकृत र प्रधानाध्यापक वीच कार्यसंम्पादन संझौता गरिने छ । सबै माध्यमिक तथा

आधारभुत तहमा अध्ययनरत कक्षा (६-१२) का छात्राहरुलाई नि:शुल्क सेनेटरी प्याड वितरणको ब्यबस्था गरीनेछ ।

62. कोभिड १९ तथा बिभिन्न समयमा फैलन सक्ने बिपद तथा महामारीजन्य रोगहरुको समस्या समाधान तथा प्रतिकार्यका लागि अत्यावश्यक औषधी, किट, औजार उपकरणको प्रर्याप्त व्यवस्थापन गरिनेछ तथा द्रुत प्रतिक्रिया टोलीलाई सक्रिय बनाईनेछ । ७० वर्ष उमेर नाघेका ब्यक्तिहरुको सेवाका लागि निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षणका लागि **उमेर सत्तरी कार्यक्रम** संचालन गरिनेछ ।

63. बृद्धबृद्धा तथा दिर्घरोगीको घरबाटै स्वास्थ्य पहुँचमा सहजताका लागि महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकालाई बि. पी. सेट बितरण तथा भाईटल मापन सम्बन्धि तालिम संचालन गरिनेछ ।

64. गर्भवती महिलालाई आफ्नो स्वास्थ्य प्रति सचेत गराउन र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई थप जिम्मेवार बनाउन **आमासंग** स्वयंसेविका **कार्यक्रम** संचालन गरिनेछ । ग्रामिण क्षेत्रमा बसोबास गर्ने गर्भवती महिलाहरुको समस्यालाई मध्यनजर गर्दै ग्रामिण अल्ट्रासाउन्ड कार्यक्रम लागु गरिनेछ । आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत संस्थागत गर्भजाँच तथा सुत्केरी महिलाहरुका लागि अन्डा बितरण, न्यानो झोला कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।

65. यस पालिका अन्तर्गतका बर्थिङ सेन्टरहरु गौडा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र बिचौर स्वास्थ्य चौकी बीच ईन्टरनेटको व्यवस्था गरि सुरक्षित मातृत्वको लागि टेलिमेडिसिन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । रोग तथा समस्याहरुको निदानका लागि यसै बर्ष कुनै एक स्वास्थ्य चौकीमा प्रयोगशाला सहितको स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराईने छ र क्रमश: थप गर्दै लगिने छ ।

66. प्रत्येक सामुदायिक बिद्यालयहरुमा प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा किटको व्यवस्था गरिनेछ । सामुदायिक बिद्यालयहरुमा मासिक रुपमा संचालन

भएको बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । अध्ययनरत किशोरीहरुलाई महिनावारी सरसफाई तथा स्यानिटरी प्याडको प्रयोग सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम र सबै बिद्यार्थीहरुलाई प्रत्येक ३ महिनामा स्वास्थ्य परिक्षण गरि आवश्यक औषधी उपचारको व्यवस्था गरिनेछ ।

67. यस गाउँपालिका अन्तर्गत गौडा प्रा.स्वा.केन्द्रमा रोग निदान सेवा अन्तर्गत एक्स रे सेवा, भिडियो एक्स रे, इ.सि.जि सेवा संचालन गरिनेछ । नियमित खोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन गौडा प्रा.स्वा.केन्द्रलाई सबसिडाईरी भ्याक्सिन केन्द्रको रुपमा संचालन गर्ने र यसको सुरक्षा, सम्भारका लागि तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मी तथा कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।

68. स्वास्थ्य संस्थाहरुका लागि अत्यावश्यक औषधी खरिद तथा बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिई मागमा आधारित बितरण प्रणाली तथा औषधीको समुचित प्रयोगमा जोड दिईनेछ । स्वास्थ्य संस्थाहरुमा संक्रमण रोकथाममा बिशेष ध्यान पुर्याई यसका लागि आवश्यक निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ र तालिमहरु संचालन गरिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

69. गाउँपालिकामा निर्माण हुने भौतिक संरचना तथा घर निर्माण कार्य व्यवस्थित गर्न अनिवार्य नक्सा पास गर्ने कार्यको थालनी र स्वीकृत मापदण्ड विपरित निर्माण कार्य गरिएका संरचनालाई विशेष व्यवस्थासहित कानुनी दायरामा ल्याई त्यस्ता कार्य गर्नेलाई निरुत्साहित गरिनेछ । गाउँपालिकाले तोकेको सडकको अधिकार क्षेत्रभित्र बनेका संरचना जुनसुकै वखत हटाईनेछ ।

70. हाल सम्म निर्माण भएका सडक, सिँचाई, खानेपानी तथा अन्य भौतिक पूर्वाधारहरुको दिगोपना कायम गर्ने मर्मत संम्भार गरी स्तरोन्नती गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । भुकम्प पछिको पुन: निर्माण कार्यलाई प्रभावकारी बनाई शिघ्र सम्पन्न गर्न पहल गरिने छ ।

71. मुख्य सडकहरुलाई आठ मिटर कायम गरी सडक वरिपरि घर, टहरा निर्माण गर्दा मापदन्डमा आधारित भई घर, टहरा निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । आगामी आर्थिक वर्षमा मुख्य सडकलाई ग्राभेल गरी वडा कार्यालयमा जाने मोटर बाटोलाई समेत स्तरोन्नती गर्ने, मुख्य सडकको दायाँ वायाँ वृक्षारोपण गरि हरित सडक निर्माण मार्फत वातावरण संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।

72. भौतिक संरचना अभावमा सेवा प्रवाहमा परेको कठिनाइलाई संवोधन गर्न भवन बन्न वाँकी वडाहरुको आफनै भवन निर्माण गर्ने साथै स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

73. खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि **"एक वडा - एक खेल मैदान"** को अवधारणा अनुरुप प्रत्येक वडाहरुमा जग्गा पहिचान तथा खेलकुद पूर्वाधार विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । गाउँपालिकाले सबैलाई पायक पर्ने ठाउँमा खेलकुद मैदान बनाउने नीति लिईनेछ । युवाहरुलाई खेल प्रती आकर्षण बढाउन गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ ।

74. झोलुङ्गे पुल मार्फत छरिएर रहेका वस्ती विचको दुरी कम गरी सामाजिक आदानप्रदान तथा प्रशासनिक सुगमताका लागि छिदर गिरि कटेरी खोला झोलुङ्गे पुल, बुडी खोला माझीबारी खोला झोलुङ्गे पुल, लांगर खोला झोलुङ्गे पुल, च्याङ्दी खोला त्रिवेणीघाट झोलुङ्गे पुल, मजुवाखोला झोलुङ्गे पुल, सारांगी खोला झोलुङ्गे पुल निर्माणमा नेपाल सरकारसंग आवश्यक सहलगानी तथा समन्वय गरिनेछ ।

75. ठूला आयोजनाहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गरी सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय दृष्टिकोणबाट सम्भाव्य आयोजनाहरुको कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ । अधुरा तथा क्रमागत आयोजनाहरुलाई प्राथमिकता दिई सम्पन्न गर्दै लगिनेछ । पूर्वाधार तथा संरचनाहरुको गुणस्तर कायम गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उपभोक्ता समिति र अनुगमन समितिलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।

76. मूल, पोखरी, ताल-तलैयाहरुको संरक्षण तथा सुदृढीकरण गरी सिँचाईको लागि समेत उपयोग गरिनेछ । भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड-२०७२ बमोजिम भवन निर्माण गर्ने कार्यलाई कार्यान्वयन गरिनेछ । भवन निर्माण कार्यका लागि गाउँपालिका बाट घर-जग्गा नक्सा पास कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

77. ऊर्जा विकासको महत्वपूर्ण पूर्वाधार हो । गाउँपालिकाका हरेक वडाहरुलाई केन्द्रिय विद्युतिकरण सञ्जालमा आवद्ध गर्न पहल गरिनेछ । यस क्षेत्रमा संचालनमा रहेका लघु तथा साना जलविद्युतको मर्मत संभारमा सहयोग एवम् सहजिकरण गरी विद्युत आपूर्तिलाई दिगो र भरपर्दो बनाइनेछ । यस क्षेत्रमा रहेको प्रसारण लाइनमा प्रयोगमा रहेका सम्पुर्ण काठे पोल हटाउने नीति लिइनेछ ।

78. विवाद समाधानको लागि मेलमिलाप तथा मध्यस्थता सेवालाई न्यायिक समिति मार्फत थप प्रभावकारी बनाईनेछ । हरेक वडामा मेलमिलाप

केन्द्र स्थापना गरी मेलमिलाप मार्फत विवाद समाधान गरी शान्ति स्थापना गर्ने केन्द्रको रुपमा विकसित गरिनेछ ।

79. ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, विधुवा, वालवालिका लगायतलाई नेपाल सरकारबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रत्याभूत गरिदै आएकोमा हाम्रो सरकारले आर्थिक र सामाजिक रुपमा जोखिममा रहेका नागरिकहरुलाई विशेष संरक्षणको नीति लिनेछ जसका लागि आवश्यक वस्तुगत सहायता वितरण र सुकुम्बासी लगाएतका कार्यक्रम संचालनका लागि **गाउँपालिका अध्यक्ष सामाजिक संरक्षण, सुरक्षा तथा वचाउ कार्यक्रम** संचालन गरिनेछ ।

80. सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई सवै वडामा वैकिङ प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ । वैंकसँगको सहकार्यमा यथासम्भव घर घरमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराइने छ । हाल कार्यान्वयनमा रहेको जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर्ने कार्यलाई हरेक वडाहरुमा विस्तार गरिनेछ । दलित र विपन्न बालबालिकालाई पोषण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

81. स्थानीय युवाहरुको प्रतिभाको प्रस्फुटन साथै खेलकुद मार्फत नागरिकको सन्तुलित शारिरिक र मानसिक विकासका लागि पालिकास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

82. गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरुलाई सफा र स्वच्छ पिउनेपानी उपलव्ध गराउन एक घर एक धारामा समेटिन बाँकी नागरिकलाई सो कार्यक्रममा समेट्न दुधपोखरी गाउँपालिका वृहद खानेपानी आयोजनाको डि. पि . आर तयार गरी निर्माण कार्य शुरु गरिनेछ । पानीका मुहानहरुको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।

83. यस गाउँपालिकाको टोल वडा हुँदै गाउँपालिकास्तरीय पूर्ण सरसफाई कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ । प्रत्येक टोलमा टोल सुधार समिति गठन गर्नुका साथै सबै गाउँ वा टोलको सरसफाई र प्लाष्टिकजन्य

वस्तुको कम उपयोग तथा व्यवस्थित गर्न प्रत्येक महिना टोल सरसफाई सहितको सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

84. स्थानीय स्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सुचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्वभण्डारण, स्थानीय तटवन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण, विपद जोखिम क्षेत्रको नक्सांकन तथा वस्तीहरुको पहिचान र स्थानान्तरण गरिनेछ ।

85. विपद् व्यवस्थापनका लागि वडा/वडामा विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरी समितिलाई क्रियाशील बनाउदै युवा परिचालनका लागि **गाउँपालिका अध्यक्षसंग युवा कार्यक्रम** यथाशीध्र संचालन गरिनेछ ।

86. महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ बाट गाउँपालिकामा पर्न सक्ने नकारात्मक प्रभाव न्युनीकरणका लागि खडा गरिएको प्रकोप व्यवस्थापन कोषको अति उत्तम उपयोग मार्फत राहत तथा पुन:स्थापना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

87. विगतबाट पाठ सिक्दै आगामी आर्थिक वर्षमा टुक्रे योजना तथा कार्यक्रम पूर्णत निरुत्साहित गर्दै एक वार्ड एक गौरवको योजना संचालन गरिनेछ । असारे विकासलाई आगामी वर्ष अन्त्य गर्न योजना सम्झौताका कार्यलाई श्रावण महिनाबाट शुरु गरिनेछ । साथै ठुलो लागतका योजना र मेशिनरी उपकरणको आवश्यकता पर्ने योजनालाई यथासम्भव ठेक्का प्रकृयामार्फत गरिनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

88. जिल्ला प्रहरी कार्यालय र स्थानीय सरकारविचको समन्वयमा लागुपदार्थ दुव्यर्सन सम्वन्धी कार्यक्रम संचालन गरिने छ । त्यस्तै स्थानीय मेला तथा महोत्सवमा हुने अवाञ्छित गतिविधि नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी रुपमा नियमन गरिने छ ।

89. सामाजिक संजालमा व्यक्त हुने अमर्यादित तथा असभ्य व्यवहारलाई कानुनी दायरामा ल्याई सभ्य समाज निर्माणमा जोड दिईनेछ । पारदर्शी सरकार निर्माणमा जोड दिन गाउँपालिकाको डकुमेन्ट्री निर्माण गरिनेछ ।

90. सूचना प्रवाहमा राज्यको चौंथो अंग पत्रकारिताको व्यापक प्रयोग गर्न प्रत्येक वडामा पत्रकारिता प्रर्वदन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै उत्कृष्ट पत्रकारिता गरी हाम्रो सरकारको समृद्धिको यात्रामा सहयोग प्रदान गर्ने पत्रकारज्यू लाई उचित सम्मान गरिनेछ ।

91. सार्वजनिक प्रशासनलाई राजनीतिक सिद्धान्तबाट अलग राखी सरकारका नीति तथा कार्यक्रम निष्पक्ष रुपमा कार्यान्वयन गरी समृद्ध दुधपोखरी निर्माणमा समर्पित गराईनेछ ।

92. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गरी विकास र सेवा प्रवाहमा गुणस्तर कायम गर्न तालिम, प्रशिक्षण र अभिमुखीकरणका साथै भ्रमण अवलोकन गराईनेछ ।त्यसै गरी गाउँपालिका अध्यक्षले वडाध्यक्षसंग र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले शाखा प्रमुखसंग मापन योग्य सूचकहरुसहित कार्यसम्पादन सम्झौता गरी सम्वन्धित पदाधिकारीहरुलाई नतिजा प्रति थप जवाफदेही बनाईनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

93. गाउँपालिकाको कार्य संम्पादनलाई छिटोछरीतो प्रविधिमैत्री, पारदर्शी र गुणस्तरीयता कायम गर्दै सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोग मार्फत शासन प्रणालीलाई स्थानिय तहबाट नै सुदृढिकरण गर्ने नीती अबलम्बन गरिनेछ ।

94. सेवाग्राहीका लागि जारी गरिने नागरिक वडापत्रलाई अध्यावधिक गरी सबै तह र वर्गको पहुचमा पुर्याउनका लागि सूचना बोर्ड, डिजिटल बडापत्र, मोवाईल एप्स, सामाजिक संञ्जाल पेज र वेव साईट मार्फत जानाकारी गराई नागरिकको सूचनामा सहज पहुँच गराईने छ ।

95. कोभिड-१९ रोकथाममा नेपाल सरकारले गरेको लकडाउनलाई मध्यनजर गरी इन्टरनेटको पहुँच विद्यार्थी सम्म पुर्याई वेबसाइट, मोवाईल एप, सामाजिक संञ्जाल, रेडियो, भिडीयो अडियो तथा अन्य भिडियो कन्फेरेसिङ टुल मार्फत शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप अघि बढाईनेछ ।

96. यसै आ . ब. ७७/७८ भित्रमा इन्टरनेट सेवा सम्पुर्ण वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था तथा आधारभुत तथा माध्यामिक बिद्यालयमा जडान कार्य सम्पन्न गरिनेछ । सेवाग्रहिको सुविधालाई मध्यनजर गर्दै डिजिटल नागरीक वडापत्र, हेल्पडेक्स आदीको ब्यबस्था गरि कार्यालयको काममा आवश्यक पर्ने आबेदन फारामहरु गाउपालिकाको वेवसाईटबाट प्राप्त गर्न सकिने ब्याबस्था मिलाईने छ । कार्यालयको लेखा प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न प्रविधिको उपयोगमा जोड दिइनेछ ।

97. गाउँकार्यपालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था, आधारभुत तथा माध्यमिक विद्यालयमा प्रयोगमा ल्याईएको विधुतिय हाजिरि प्रणालीलाई क्रमश प्राथमिक विद्यालयहरुमा समेत विस्तार गरिने छ। हाल पालिकामा प्रयोगमा ल्याइएको सि .सि क्यामेरालाई माध्यामिक विद्यालय स्वास्थ्य संस्था र वडा कार्यालयहरुमा जडान गरी आन्तरीक अनुगमन पद्धतिलाई थप प्रभाबकारी बनाईनेछ ।

98. प्रविधिको प्रयोग तथा सूचनामा पहुँच अभिबृद्दी गर्न गाउपालिकाको जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा शिक्षकहरुलाई सूचना प्रविधिसंग सम्वन्धित तालिम तथा कार्यशाला संञ्चालन गरिनेछ । गाउपालिका भित्रका सबै माध्यामिक बिद्यालयहरुको सूचना तथा जानाकारी बिद्यार्थी र शिक्षकको विबरण तथा भौतिक संरचनाको जानकारीको लागि वेवसाइड ब्याबस्थापन गरिनेछ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

99. यी नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वनयबाट **"समृद्ध दुधपोखरी ,सुखी दुधपोखरीवासी"** को गन्तव्यमा पुगी **"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली"** को राष्ट्रिय आकांक्षा पूरा गर्न हाम्रो सरकारका प्रत्येक कार्यहरुको केन्द्रविन्दु आम नागरिक हुनेछन । सबैलाई समान अवसर, समान अधिकार, उत्तिकै सुरक्षा, उत्तिकै सम्मानको प्रत्याभूति गरिनेछ ।

100. अन्त्यमा, प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सवैको सहकार्य र स्वामित्व अपरिहार्य छ । यसको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण सरकारी निकाय, राजनीतिक दल, संघ संस्था, निजी तथा सहकारी क्षेत्र लगायत सवैको सदभाव र सहयोग हुनेमा विश्वस्त छु । गरिमामय यस गाउँसभाबाट रचनात्मक सुझावको अपेक्षासहित विदा हुन्छु ।

धन्यवाद !

छुपिमाया गुरुङ
गाउँपालिका अध्यक्ष